

forrás

Üresen hagyott terek

Értékek és érdekek a 2026-os választáson

2025. július

Magyar Péter sikerének egyik titka az, hogy egyetlen értékrendhez sem kötődik egyértelműen – nemzeti érzelműnek látják a legtöbben, de sem a jobb-, sem a baloldal, sem a liberálisok nem érzik igazán magukénak. Paradox módon ez a „mindenki és senki” politikája lehet a kulcs 2026-ban: a választók 44 százaléka hajlandó félretenni értékpreferenciáit a kormányváltás érdekében. Ugyanakkor a választási rendszer következtében ez lehetőséget teremthet azon pártok számára is, amelyek hitelesen képviselnek bizonyos értékeket.

2024 sok szempontból hozott új, de korábbról ismerős szempontokat a magyar politikai életbe. A gazdasági válság már erősen érezhető jelei mellé ugyanis morális válság is társult, s ezek együttese a kormányzó erőket, vagyis a Fidesz–KDNP-t sújtotta. Ez eddig nagyon is ismerős. Új elem volt ugyanakkor az, csak hogy ne rébuszokban beszéljünk, 2006-hoz képest, hogy a 2022-es ellenzéki kiábrándultság továbbra is súlyos árnyékot vet a politikai térre – ez pedig megnyitotta az utat egy új politikai erő megjelenése előtt. Egy olyan erő előtt, amely képes lehet hitelesen képviselni azt az ígéretet, amit az ellenzéki pártok az elmúlt másfél évtizedben – hol külön, hol együttműködve, hol egymással vitázva – próbáltak közvetíteni: azt, hogy az Orbán-rendszer leváltható.

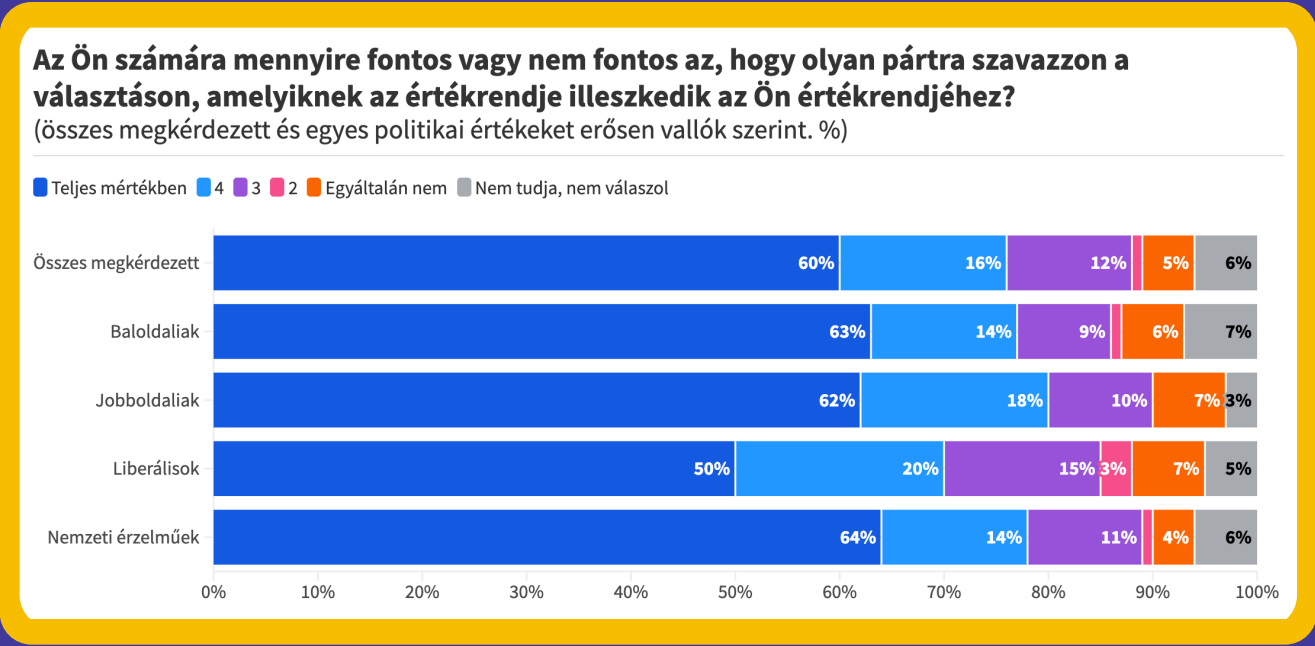
Magyar Péter politikai színrelépése rendkívüli változásokat idézett elő: a 2024 márciusáig csak egy szűk, inkább a kormányhoz köthető körökben ismert személyiség 2025-re példátlan ellenzéki népszerűsége tett szert, és reális alternatívaként jelenik meg Orbán Viktorral szemben a 2026-os választásokon. Bár politikai programrészleteket már bemutatott, a végleges programja továbbra is várat magára. Az elmúlt egy évben jórészt ő határozta meg a politikai narratívát, és a Fidesz először találta magát olyan helyzetben, hogy képtelen uralni a kommunikációs teret. Az új ellenzék nem csupán reagál, hanem sokszor proaktív – legalábbis azokban a témákban, amelyekben Magyar Péter meg kíván szólalni. A Tisza párt elnöke tudatosan válogatja meg, mibe áll bele, és elkerüli azokat a kérdéseket, amelyek veszélyeztethetik a széles körű támogatottságát.

Ez új helyzetet teremtett a többi ellenzéki párt számára is. Azok, akik politikájukat eddig leginkább a Fidesz-ellenességre alapozták, most vagy rajtvonalhoz sem állnak, vagy kénytelenek belépni abba a politikai térbe, amelyet Magyar Péter eddig üresen hagyott: az értékalapú politizálás mezejére. Ennek legmarkánsabb példája a gyülekezési jog korlátozásának ügye volt, amely a Pride betiltása kapcsán vette fel először élesen a kérdést: lehet-e tudatosan kihagyni bizonyos ügyeket a kommunikációból a „nagyobb jó” érdekében, figyelmen kívül hagyva a balliberális értékeket? Vagy épp ellenkezőleg: szükség van olyan szereplőkre, akik ezeket az értékeket következetesen képviselik?

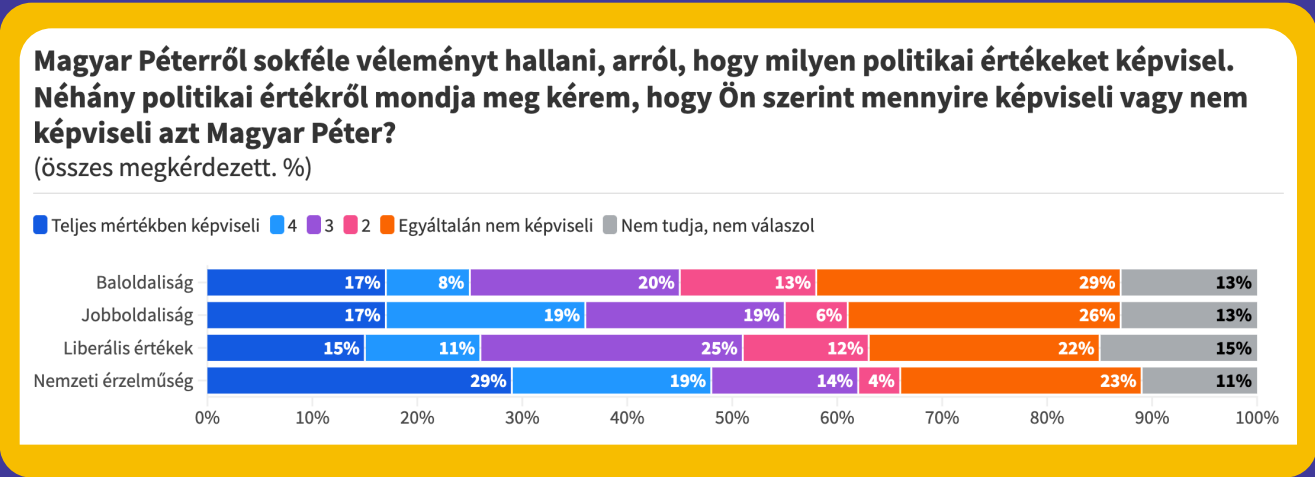
Dobrev Klára volt az első, aki felismerte ezt a politikai úrt: pártját Gyurcsány Ferencről leválasztva kezdett el baloldali értékekről beszélni ezzel belépve abba értéktérbe, amit korábban csak az MSZP foglalt el. Így ez a tér most kétszereplőssé vált, hiszen a szocialista párt is egyértelműen baloldali politikai szervezet, elnöke a 2012-es, első Éhségmenetet is vezető munkás, Komjáthi Imre. A DK-t aztán több kisebb párt és kevésbé fajsúlyos politikus is követte, felismerve, hogy ez az érték-központú pálya jelenleg szinte teljesen üres – és lehet esély próbálkozni vele. De vajon van-e jelentősége az értékeknek a 2026-os választások tükrében? Ragaszkodnak-e hozzájuk a választók? Hogyan azonosítják magukat – és hogyan látják Magyar Pétert?

Kutatásunk során ezekre a kérdésekre kerestük a választ.

Nos, a választók háromnegyede vágyik arra, hogy olyan formációra szavazhasson, amely a saját értékeit képviseli, csupán 6 százalék tekintene el az értékválasztástól. A különböző politikai értékrendekhez való kötődés nem befolyásolja érdemben ezt, mind a magukat határozottan baloldalinak vagy jobboldalinak, illetve erős nemzeti érzelműnek, esetleg liberálisnak vallók körében a teljes népességre jellemző gyakorisággal jelenik meg ez a vélemény.

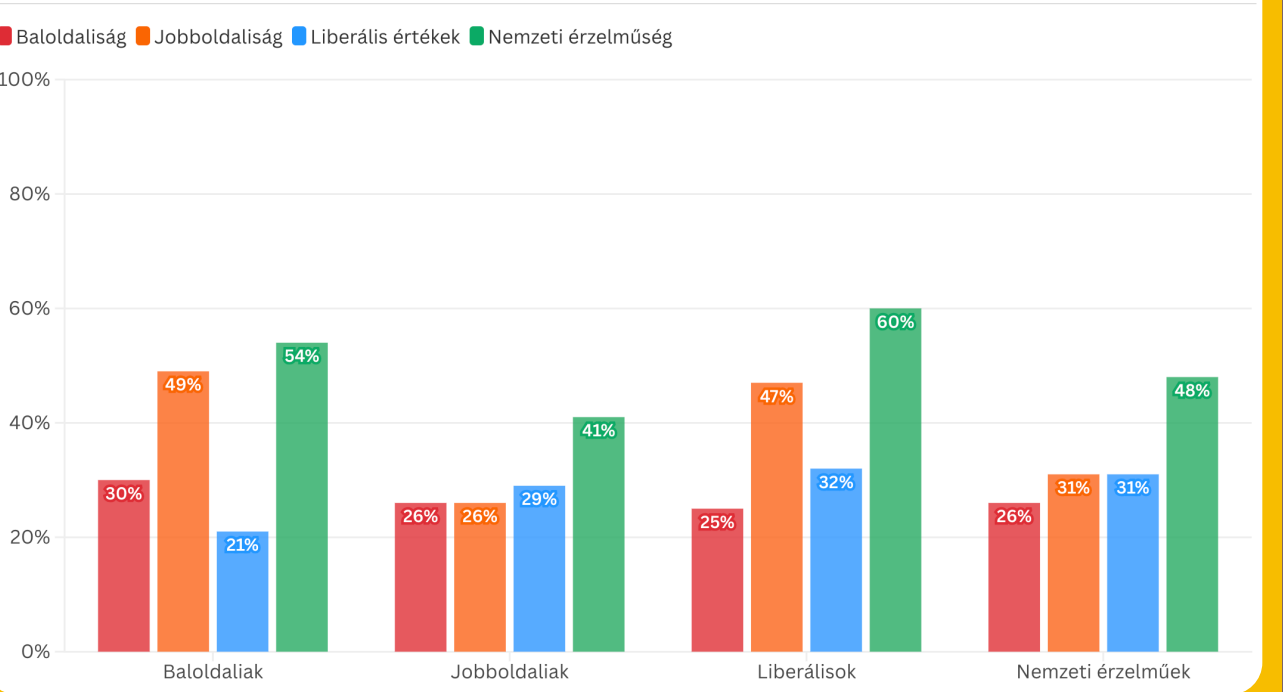
Magyar Péter és az általa képviselt politikai értékek kapcsán számos vélemény jelent és jelenik meg a nyilvánosságban. A választók körében a legerősebb kép vele kapcsolatban a nemzeti érzelműség, amit a választók közel fele (48%) köt hozzá. A választópolgárok – részben ennek megfelelően – inkább látják jobb- (36%), mint baloldalinak (összesen 25%), ami annak ellenére is igaz, hogy többség egyik érték-rendszert sem köti hozzá egyértelműen. Ez igaz a liberális értékekre is: a válasz-adók 26 százaléka azonosítja ezekkel a Tisza párt elnökének személyét. Ha az értéktársításokat ötfokú skálán vizsgáljuk, akkor az látszik, hogy mindegyik esetén a középérték közelében található a vélemények átlaga (baloldaliság: 2,7 pont, jobboldaliság: 2,9 pont, liberális értékek: 2,8 pont, nemzeti érzelműség: 3,3 pont), vagyis egyik sem határozza meg karakteresen Magyar Péter politikai arcélét.

A teljes népességben mért adatokban természetesen benne vannak Magyar Péter követői és azok is, akik nem szimpatizálnak vele. Politikai értelemben az egyik legfontosabb kérdés viszont az, hogy az egyes politikai értékrendet vallók mennyire érzik magukhoz közel a Tisza vezetőjét, illetve, hogy mennyire tulajdonítanak neki a sajátjuktól eltérő értékrendet. A baloldaliak nagyságrendileg fele nemzeti érzelműnek (54%) és jobboldalinak (49%) látja Magyar Pétert. Baloldaliságot csupán 30 százaléuk társít hozzá, liberálisnak ennél is kevesebben (21%) tartják. Nagyon hasonló véleményt formálnak a Tisza elnökének karakterét illetően a magukat liberálisnak vallók, hattizedük erős nemzeti érzelműséget, 47 százaléuk pedig jobboldaliságot társít hozzá. Egyharmaduk (32%) gondolja azt, hogy – hozzájuk hasonlóan – liberális. A jobboldaliak többsége semmilyen hagyományos politikai értéket nem társít a politikushoz, a legmagasabb elfogadottságot (41%) az éri el körükben, hogy Magyar Péter nemzeti érzelmű. Hasonlóképp, azok a magukat erős nemzeti érzelműnek vallók is kisebbségben vannak, akik a baloldaliság, a jobboldaliság és a liberális értékek képviselését kötik Magyar Péterhez, miközben a nemzeti értékek hiteles képviselését 48 százaléuk elismeri.

Magyar Péterről sokféle véleményt hallani, arról, hogy milyen politikai értékeket képvisel. Néhány politikai értékről mondja meg kérem, hogy Ön szerint mennyire képviseli vagy nem képviseli azt Magyar Péter?

(egyes politikai értékeket vallók körében, az adott politikai értéket Magyar Péterhez 5-ös vagy 4-es értékkel társítók százaléka)

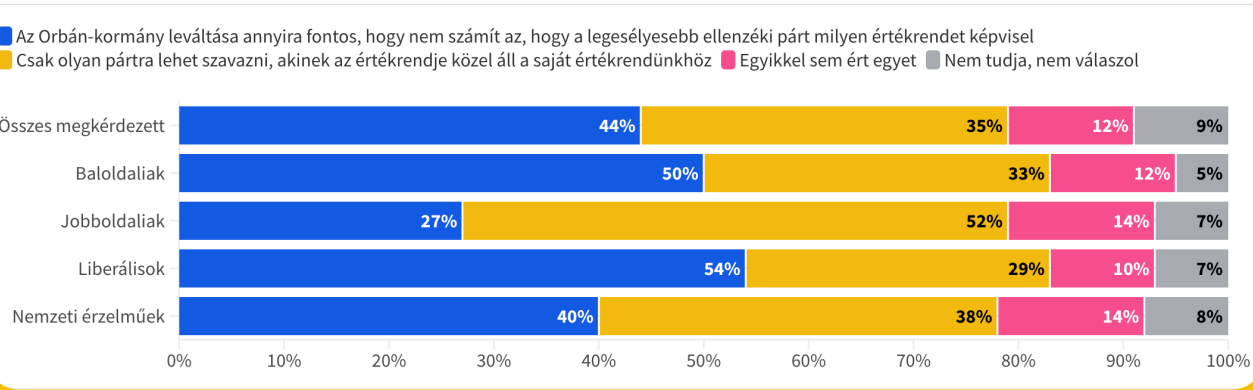
Egy átlagos politikai helyzetben jelenthet kockázatot az, hogy egyik politikai értékrend bázisa sem tartja igazán magához közelállónak egy vezető politikus karakterét. A jelenlegi magyar viszonyok között azonban más a helyzet. A választók 44 százaléka egyértelműen elfogadja azt, hogy az Orbán-kormány leváltása annyira fontos, hogy nem számít az, hogy a legesélyesebb ellenzéki párt milyen értékrendet képvisel. A baloldaliak 50, a liberálisok 54 százaléka tud azonosulni ezzel a véleménnyel. A nemzeti érzelműek esetében is 40 százalék ennek az elfogadottsága. A legalacsonyabb értéket a jobboldaliak körében látjuk, de még ennek a szavazói bázisnak a negyede is elfogadja ezt.

A kutatásról

A Forrás Társadalomkutató Intézet online kérdőíves adatfelvétele 2025. június 9–15. között készült. Az alapsokaság a 18 évesnél idősebb magyar népesség volt. Közülük véletlenszerűen került a mintába 1000 fő, akik nemek, korcsoportok, iskolai végzettségi csoportok, településkategóriák és régiók szerint reprezentálták a magyar választókorú lakosságot.

Vannak, akik azt mondják, hogy az Orbán-kormány leváltása annyira fontos, hogy nem számít az, hogy a legesélyesebb ellenzéki párt milyen értékrendet képvisel, mások szerint viszont ebben a helyzetben is csak olyan pártra lehet szavazni, akinek az értékrendje közel áll a saját értékrendünkhöz. Ön melyik véleménnyel ért inkább egyet?

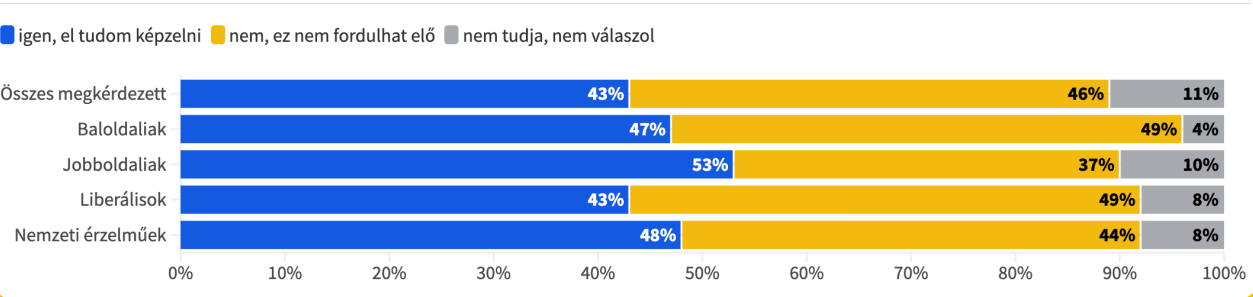
(összes megkérdezett és egyes politikai értékeket erősen vallók szerint. %)

A magyar országgyűlési választási rendszer jelenlegi szabályai alapján van is lehetőség arra, hogy egy szavazó egyensúlyt tudjon találni a saját érékrendszerének érvényesítése és a kormányváltás célja között. Az egyéni és a listás szavazat megosztását ráadásul már több választás óta „tanították” – leginkább az ellenzéki – pártok a választóknak, így ez egy reális megoldás lehet a feszültség feloldására. Az adatok tanúsága szerint ezt valós forgatókönyvnek tekintí a választók jelentős része. Amikor feltettük azt a kérdést, el tudják-e azt képzelni, hogy listán és egyéniben más-más pártot, illetve pártállású jelöltet támogassanak, akkor azt láttuk, hogy közel azonos azoknak az aránya (43%), akik el tudnak képzelni ilyen helyzetet, és azoké, akik ezt nem tudják elképzelni (46%). Érdekes ellentmondás látszik akkor, amikor értékalapon nézzük a kérdést: a jobboldali érzelmű válaszadók 53%-a mondja, hogy egyéniben és listán másképp voksolna. Felmerülhet a kérdés, hogy kiábrándult fideszesekről van-e szó, de valószínűbb, hogy azok, akik elfordultak a kormánytól, már régóta az ellenzékkel azonosítják magukat. Ez az eredmény inkább azt mutatja, hogy a Fidesz már nem tudja teljes mértékben kisajátítani a jobboldali identitást. Kérdés, hogy az elkövetkező hónapokban ebből csak a Tisza profitál-e vagy a Mi hazánk is.

El tudja képzelni, hogy a listás szavazáson más pártra szavazzon, mint amelyiknek az egyéni jelöltjére szavaz?

(összes megkérdezett és egyes politikai értékeket erősen vallók szerint. %)

A kutatás egy olyan politikai helyzet körvonalait rajzolja meg, ahol a hagyományos értékpolitizálás és a pragmatikus kormányváltásra való törekvés közötti feszültség határozza meg a választói magatartást. Magyar Péter sikerének titka éppen abban lehet, hogy egyetlen értékrendhez sem kötődik egyértelműen – nemzeti érzelműnek látják a legtöbben, de sem a jobb-, sem a baloldal, sem a liberálisok nem érzik igazán magukénak. Paradox módon ez a „mindenki és senki” politikája lehet a kulcs 2026-ban: a választók 44 százaléka hajlandó félretenni értékpreferenciáit a kormányváltás érdekében, miközben a választási rendszer lehetővé teszi, hogy egyéniben és listán pártállástól eltérően szavazzanak. Ez lehet a menekülőút az ellenzék korábbi pártjainak, ha sikerül hiteles értékalapú politikát felmutatniuk a választásokig hátralévő időszakban, akkor a listás szavazatokon keresztül biztosíthatják parlamenti jelenlétüket.